

GRÆSMARKSPARASITTERNE ER HER OGSÅ OM EFTERÅRET

Hav fokus på dine ungdyr i efteråret og
brug dine erfaringer fra i år, når du skal planlægge næste afgræsningssæson.

PARASITTER KAN IKKE undgås, men det er vigtigt at holde parasitbyrden nede, så den ikke eksploderer. Forebyggelse er nøgleordet. En lav parasitbyrde på afgræsningsmarken tillader desuden førstearssgræssere at opbygge immunitet.

Ungdyr på græs i oktober

Ungdyr på græs i efteråret kan være udfordret på flere parametre. Det bliver koldere og vådere, græsudbuddet falder, og kvaliteten forringes. Samtidigt kan der være oparbejdet en betydelig parasitbyrde af for eksempel lungeorm gennem afgræsningssæsonen.

Parasitterne lever godt

I sensommeren og efteråret har græsmarksparasitterne ofte ideelle levebetin-
gelser. Parasitterne trives i lunt og fugtigt vejr, men ikke i varmt og tørt vejr. De kan dog overleve tørke for eksempel ved at være beskyttet i kokasser. Generelt trives parasitterne godt ved temperaturer omkring 20°C og derover, så længe der er fugtigt. Når det bliver køligere, sænkes parasitternes metabolisme, og de udvikler sig langsommere, indtil de går i stå i vintermånederne og går i dvale.

Bryd cyklus – flyt dyrene

Græsmarksparasitterne kræver kvæg som vært for at kunne fuldføre deres

De mindste tegn på smitte bør være anledning til at flytte ungdyrene til nye arealer

PARASITTER KAN GÅ I DVALE I KVÆG

- Løbeorm kan gå i dvale som larvestadie i kvæg om efteråret.
- Dvaletilstanden kan vare i op til 6 måneder, hvorefter larven fortsætter sin livscyklus. Man risikerer altså at udbinde frisk smitte i foråret.
- Lungeorm kan gå i dvale i lungevæv.

livscyklus. Det bedste redskab til at bekæmpe parasitterne er derfor at fjerne dyrene. Ligesom kalve og ungdyr bør flyttes til ny græsmark omkring juli måned, så gælder præmissen også i efteråret. De mindste tegn på smitte bør være anledning til at flytte ungdyrene til nye arealer. Flyt dyrene med det samme, også selvom du endnu ikke har fået svar på gødningsprøver. Tegn på smitte kan for eksempel være hoste, huldændringer, diarré og utrivlighed.

Brug sæsonens erfaringer

Brug denne afgræsningssæson og årets erfaringer til at planlægge næste sæson for dine kalve og ungdyr. Har du haft problemer med parasitter, for eksempel lungeorm og løbe-/tarmorm, så undgå at bruge samme areal ved udbinding næste år. Det kan blive nødvendigt at være kreativ og gå på kompromis med andre parametre for at undgå at lukke dyrene på marker med kendt parasitsmitte.

Vær opmærksom på, at rotationsafgræsning kan være et godt redskab til at forebygge smittespredning, men at rotationsintervallet er vigtigt. Vejrforholdene spiller som sagt ind på parasiters livscyklus. En tommelfingerregel, hvis dyrene er hårdt ramt af parasitan- greb, er, at der skal gå seks uger, fra dyrene tages af arealet, til der lukkes dyr på arealet igen.

Forebyg og undgå resistens

I Holland og England er man udfordret af parasitter, som har udviklet resistens mod antiparasitære behandlingsmidler. Den aktuelle status i Danmark er endnu ukendt. Dels er det vanskeligt at påvise resistens videnskabeligt, men der kan være indikatorer. For eksempel gentagne sygdomsudbrud med påvisning af parasitinfektion trods behandling. Det er derfor yderst vigtigt at fokusere på forebyg- gelse, - også selvom det går godt. ●

AF ANN-SOFIE KROGH ANDREASSEN,
INNOVATIONSCENTER
FOR ØKOLOGISK LANDBRUG

STØTTET AF

Kvægafgiftsfonden

Foto: Ann-Sofie Krogh Andreassen

I sensommeren og efteråret har græsmarksparasitterne ofte ideelle levebetingelser. Parasitterne trives godt ved temperaturer omkring 20°C og derover, så længe der er fugtigt.